

Instrucțiuni privind marcarea zonelor de protecție

Având în vedere prevederile art. 41 din Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările ulterioare, pentru a asigura reprezentativitatea datelor de calitate a aerului, pentru fiecare punct fix de măsurare s-a stabilit, prin studii specifice de evaluare a calității aerului înconjurător, la microscară, o zonă de protecție.

Zonele de protecție au fost stabilite luându-se în considerare următoarele aspecte:

- a) tipul punctului fix de măsurare;
- b) topografia/orografia terenului;
- c) poluantul/poluantii luați în considerare;
- d) condițiile micrometeorologice;
- e) construcțiile semnificative din aria respectivă;
- f) sursele de emisie a poluanților în atmosferă.

Instrumentul central de analiză utilizat pentru delimitarea și stabilirea zonelor de protecție a punctelor fixe de monitorizare a calității aerului a constat în modelarea matematică a dispersiei poluanților în atmosferă, la microscară, pentru cuantificarea impactului surselor locale de emisii de poluanți atmosferici asupra reprezentativității acestor stații.

Zonele de protecție au fost stabilite pentru 138 din cele 148 de punctele fixe de măsurare a calității aerului (stații) care fac parte din RNMCA. Cele 10 punctele fixe de măsurare a calității aerului (stații) care fac parte din RNMCA pentru care nu au fost stabilite zone de protecție sunt: BZ-2, VS-2, CL-3, DJ-6, TR-3, TR-4, TR-5, EMEP-1, EMEP-2, EMEP-3.

1. Legislație și definiții

a.) Legislație relevantă:

- Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările ulterioare
- Ordin nr. 657/2018 pentru aprobarea zonelor de protecție pentru punctele fixe de măsurare a calității aerului, incluse în Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

b.) Definiții:

Aria de reprezentativitate a datelor - în funcție de tipul stației, se definește aria de reprezentativitate a datelor ca un cerc cu raza variabilă (de la 10 m - 100 m pentru stațiile de trafic, pentru o arie egală sau mai mare de 250X250m în cazul stațiilor de tip industrial, de câțiva km² în cazul stațiilor de fond urban și până la 200-500 km pentru stațiile de fond regional); în interiorul acestei suprafețe, datele măsurate sunt relevante pentru a caracteriza calitatea aerului în funcție de sursele de emisie monitorizate.

Reprezentativitatea datelor provenite de la o stație de monitorizare a calității aerului este definită ca aria în care nivelul concentrației poluanților în aer are caracteristici

similare, adică aria geografică în care concentrațiile pot fi similare cu cele măsurate la stația de monitorizare.

Aria geografică în care concentrațiile caracteristice unei stații sunt similare semnifică reprezentativitatea spațială a stației.

Zona de protecție a stației este definită în art.3 a Legii 104/2011 ca fiind „suprafața de teren din jurul punctului în care se efectuează măsurări fixe, delimitată astfel încât orice activitate desfășurată în interiorul ei, ulterior instalării echipamentelor de măsurare, să nu afecteze reprezentativitatea datelor de calitate a aerului înconjurător pentru care acesta a fost amplasat”; aceasta reprezintă o suprafață cu centrul în punctul în care este amplasată stația, în interiorul căreia se aplică condițiile prevăzute în art. 41 din Legea nr. 104/2011.

Zonele de protecție servesc autorităților competente pentru protecția mediului în activitatea de asigurare și control al calității datelor privind concentrațiile de poluanți monitorizate la stațiile RNMCA, prin cunoașterea unor situații în care desfășurarea de noi activități în vecinătatea stațiilor de monitorizare a calității aerului poate afecta reprezentativitatea acestora. **Această cunoaștere trebuie să fie de așa natură încât să facă posibilă identificarea atât a perioadelor de timp, cât și a poluanților pentru care reprezentativitatea unei stații este modificată, precum și a activităților cărora le sunt asociate sursele de emisie responsabile de această modificare.**

2. Marcarea zonei de protecție:

Zona de protecție a stațiilor de monitorizare se va marca în planurile urbanistice generale și zonale.

În interiorul zonei de protecție se vor amplasa minim 2 marcaje, la o înălțime cuprinsă între 140 - 160 cm față de sol.

Panourile vor avea următoarele caracteristici:

- dimensiune: 80 x 60 cm (L x l);
- font de culoare albastră pe fundal gri (vezi poză);
- material rezistent la intemperii.

Mesajul: **”Zonă de protecție pentru punct fix de măsurare a calității aerului”**

80 cm

3. Atribuții:

Autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului:

- transmit autorităților administrației publice locale informațiile privind amplasamentul stației și zona de protecție aferentă, în vederea includerii acestora în planurile de urbanism - art. 10 lit r) din Legea 104/2011;
- permit desfășurarea unor lucrări cu caracter temporar sau a anumitor activități în interiorul zonei de protecție, cu respectarea prevederilor art.41 - art. 10 lit s) din Legea 104/2011.

Autoritatea publică centrală și autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului:

- verifică respectarea condițiilor stabilite prin prezenta lege în interiorul zonei de protecție - art. 11 lit e) din Legea 104/2011.

Primarii:

- includ amplasamentele punctelor fixe de măsurare și zonele de protecție, în planurile de urbanism - art. 22 lit i) din Legea 104/2011
- marchează prin panouri de avertizare limita zonei de protecție a punctelor fixe de măsurare - art. 22 lit j) din Legea 104/2011.

Nerespectarea de către primari a prevederilor art. 22 lit i) și j) constituie contravenție și se sancționează (de către personalul împuternicit din cadrul autorităților publice de inspecție și control pentru protecția mediului) cu amendă de la 3000 la 7500 de lei.

4. Reglementarea activităților / lucrărilor desfășurate în interiorul zonei de protecție

Activitățile desfășurate în interiorul zonei de protecție sunt:

- activități temporare (construirea de locuințe, reabilitări de drumuri, reparații planificate ale rețelelor edilitate, etc). În cazul activităților temporare nu sunt incluse avarii la rețelele edilitare.

- activități permanente.

Pentru activitățile care au primit clasarea notificării privind intenția de realizare a proiectului, se va anexa la clasare o declarație a titularului de activitate, prin care acesta se obligă la luarea de măsuri astfel încât reprezentativitatea datelor de calitate a aerului să nu fie afectată, pe perioada desfășurării lucrărilor.

Executarea oricăror lucrări sau desfășurarea oricăror activități care ar putea influența reprezentativitatea datelor de calitate a aerului se va face doar cu informarea prealabilă a autorităților publice teritoriale pentru protecția mediului.

Având în vedere prevederile art. 41, pct (7) a Legii nr. 104/2011, cu modificările ulterioare, emiterea actelor de reglementare se face ținând cont de zona de protecție din jurul stațiilor.

Pentru reglementarea proiectelor în interiorul zonei de protecție, în cadrul procedurii EIA desfășurate în conformitate cu Legea nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului*, autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului va solicita completarea memoriului de prezentare cu următoarele:

a) Impactul cumulat al proiectului cu al celorlalte activități existente în zonă/cumularea impactului cu impactul altor proiecte existente și/sau aprobate (conform anexei nr. 5 E la Procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private - Anexa 5 la Legea nr. 292/2018) pe perioada de construire și funcționare;

b) Documente care să demonstreze prin metode sau tehnici specifice de evaluare a calității aerului înconjurător modul în care este afectată calitatea aerului înconjurător. Aceste documente sunt solicitate în conformitate cu art. 41, alin. (4) din Legea nr. 104/2011, cu modificările ulterioare, întrucât proiectele care pot apărea, localizate în vecinătatea stației de monitorizare pot afecta reprezentativitatea datelor de calitate a aerului înconjurător atât pe perioada de construcție, cât și pe perioada de funcționare.

În urma analizării documentelor depuse (memoriul de prezentare, evaluarea impactului cumulat cu alte proiecte și activități din zonă pe perioada construirii), autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului transmite titularului condițiile în care se pot desfășura lucrări cu caracter temporar sau activități în zona de protecție a stației de monitorizare. Demararea lucrărilor cu caracter temporar sau a activităților permanente va fi permisă numai după primirea răspunsului de la autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.

Actul de reglementare emis pentru proiect, luând în considerare zona de protecție aferentă stației de monitorizare, aprobată prin OM nr. 657/2018, va conține cel puțin următoarele măsuri generale de prevenire/reducere a emisiilor de particule în suspensie, a emisiilor de poluanți specifici rezultați din funcționarea utilajelor și a autovehiculelor

de transport, pe perioada realizării lucrărilor de construcții, astfel încât reprezentativitatea datelor de calitate a aerului înconjurător să nu fie afectată:

a. amplasare ecrane de protecție confecționate din materiale speciale, absorbante pentru praf;

b. organizarea de șantier amplasată la distanța cea mai mare față de stație;

c. stropirea căilor de acces în șantier și suprafața șantierului pentru fixarea prafului;

d. folosirea de utilaje moderne, reducerea vitezei de circulație pe drumuri a vehiculelor grele utilizate;

e. acoperirea cu prelate a vehiculelor care transportă materiale, deșeuri de construcții, etc.

Pentru PUZ, în cadrul procedurii SEA, în conformitate cu H.G. 1076/2004 *privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare*, raportul de mediu va analiza alternative de amplasare a activității generatoare de emisii în raport cu zona de protecție a stației, astfel încât aceasta să fie cât mai departe de stație, iar emisiile să fie în sens opus direcției dominante a vântului.